

ПОТЕНЦИАЛНИ РИСКОВЕ

Към методологична рамка за идентифициране на нововъзникващите рискове
Supporting Publications 2012:EN-243

РЕЗЮМЕ

Според учредителния регламент на EFSA, от Органа се изисква да "предприема действия за установяване и охарактеризиране на възникващите рискове в областта на безопасността на храните и фуражите". Панелът за нововъзникващи рискове допринася за тази мисия, чрез подпомагане развитието на капацитет за събиране и анализ на информация с цел идентифициране и оценка на уместността на новите въпроси и потенциални нови заплахи в области, свързани с безопасността на храните и фуражите. Крайната цел на идентификацията на възникващите рискове, е да информира своевременно, Европейския парламент, Европейската комисия, агенциите на Общността, и държавите-членки. Това би трябвало да осигури възможност за оценителите на риска да предприемат по-нататъшни разследвания, водещи към пълна оценка на риска, да въведат подходящи мерки за неговото предотвратяване или смекчаване. Така EFSA е поискала от Панела за възникващи рискове да създаде работна група за оценка и по-нататъшното развитие на прозрачна и устойчиво развиваща се рамка за идентифициране на риска. Основните задачи на работната група включват: идентификация на избраните методи, които биха могли да бъдат приложени от страна на EFSA, индикации за възможни приложения за стратегическо планиране и разработване на политики и подходи за утвърждаване на предложената рамка.

Оценката на настоящата процедура се базира на подробен преглед на статистически данни, предоставени от Панела за възникващи рискове, наблюдения на някои мониторингови дейности и обмен на информация между научните служители.

Работната група идентифицира необходимостта от подобряване на настоящата процедура, по-специално чрез:

1. оптимизиране на използваната терминология, т.е. разграничаване между "възникващите проблеми" и "нововъзникващи рискове";
2. по-ефективна селекция и приоритизиране на източниците на данни за мониторинг в границите на съществуващата рамка;
3. висока ефективност на стъпките за предварително филтриране и събиране на данни;
4. по-фокусиран подход при приемането на стратегия за филтриране при определянето на индивидуалните случаи на възникващи рискове в конкретни приоритетни области
5. увеличаване на прозрачността, баланса и съгласуваността на процедурата за филтриране;
6. подобряване на структурата на мониторинговите срещи;
7. значително разширение на базата на познания и опит;
8. по-голяма достъпност до публикациите.

Работната група предлага преработена опростена рамка за идентифициране на риска, която включва три основни стъпки:

1. предварително идентифициране на приоритетните възникващи проблеми;
2. идентифициране на подходящи източници на информация и събиране на данни;
3. окончателна оценка и идентификация на възникващите рискове.

Приоритетните възникващи проблеми трябва да бъдат идентифицирани за предпочитане чрез експертни консултации, както и чрез обмен на информация с квалифицирани организации (т.е. сродни агенции и други компетентни организации). В три стъпки е предложен структуриран подход за експертна оценка, с цел филтриране и приоритизиране на значимостта на информацията. Работната група също така дава препоръки за това как да се подобри ефективността и прозрачността на събирането на информация, обработката на данни и последващите действия.

Признава се, че идентификацията на възникващите рискове е изключително сложна задача, изискваща високо ниво на опит, поради големите празноти в данните и несигурността в процеса на оценка. За това се предлага да се създаде постоянна работна група, която да включва

експерти от Научния комитет и панели, както и подобрани служители на EFSA, които да работят в тясно сътрудничество с Панела за възникващи рискове. Нещо повече, научната мрежа на EFSA относно възникващите рискове (т.е. EREN) и другите агенции на Общността трябва да бъдат насърчени да станат активни партньори в това начинание. Чрез идентификацията на възникващите рискове се очаква, наличното доказателство да се използва, за да се видят най-вероятните бъдещи сценарии, въпреки че се характеризира с известна степен на несигурност. Оценителите на риска и мениджърите могат да се възползват от тези анализи, за да бъдат по-добре подготвени при евентуална среща с бъдещи предизвикателства. Когато се съобщава за възникващи рискове, терминологията, която се използва трябва да бъде внимателно премерена за да се избегнат ненужни страхове, свързани с надценяване на риска или, от друга страна, липсата на адекватен отговор, поради подценяване на риска.

Предложената методологическа рамка трябва да бъде тествана и доразвита в бъдещите дейности по идентификация на риска в рамките на EFSA. Принципите на вътрешна проверка и потвърждаване на предложената процедура, следва да се разглеждат поетапно и трябва да се основават на практическия опит, придобит чрез поне три години прилагане. Валидирането може да се извършва чрез разработване на проверими показатели за изпълнение, чрез процеса на приоритизиране. Така например, продуктивността от процеса на филтриране може да се изрази като вероятността, един въпрос, идентифициран в ранните етапи на процеса на идентификация на възникващите рискове да бъде приет от следващото ниво, като възникващ риск. Официални изпитвания трябва да се разработят, когато процесът ще бъде по-консолидиран.